

Határozatok Tára

C-591/17. sz. ügy

**Osztrák Köztársaság
kontra
Németországi Szövetségi Köztársaság**

A Bíróság ítélete (nagytanács), 2019. június 18.

„Tagállami kötelezettségszegés – EUMSZ 18., EUMSZ 34., EUMSZ 56. és EUMSZ 92. cikk – A személygépkocsikra infrastruktúra-használati díjat kivető tagállami szabályozás – Olyan helyzet, amelyben az e tagállamban nyilvántartásba vett járművek üzemeltetői az e díjnak megfelelő összegű gépjárműadó-mentességben részesülnek”

- Európai uniós jog – Elvek – Egyenlő bánásmód – Állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés – Tiltalom – A személygépkocsikra infrastruktúra-használati díjat kivető tagállami szabályozás – Kizárólag az adott tagállamban nyilvántartásba vett járművek üzemeltetőinek mentesítése – Megengedhetlenség (EUMSZ 18. cikk)*

(lásd: 46., 49–51., 54–57., 60., 69., 78. pont)
- Európai uniós jog – Elvek – Egyenlő bánásmód – Állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés – Tiltalom – A személygépkocsi infrastruktúra-használati díja – A díj szabályozása és alkalmazása – A közlekedési szabálysértések elkövetőivel szembeni, a jármű nyilvántartásba vételi helyén alapuló eltérő bánásmód – Biztosítéknak más tagállamban nyilvántartásba vett járművek üzemeltetői számára történő előírása – Megengedhetőség – Feltételek (EUMSZ 18. cikk)*

(lásd: 94., 103., 109. pont)
- Áruk szabad mozgása – Mennyiségi korlátozások – Azonos hatású intézkedések – A személygépkocsikra infrastruktúra-használati díjat kivető tagállami szabályozás – Más tagállamokból származó termékek nemzeti piacra való bejutását akadályozó intézkedés – Megengedhetlenség – Igazolás – Hiány (EUMSZ 34. cikk)*

(lásd: 120., 127., 132–134. pont)

4. *Szolgáltatásnyújtás szabadsága – Korlátozások – Adójogszabályok – A személygépkocsikra infrastruktúra-használati díjat kivető tagállami szabályozás – Más tagállamban letelepedett szolgáltatók által nyújtott szolgáltatások költségeinek növekedése – Szolgáltatások más tagállamból származó szolgáltatóinak és kedvezményezettjeinek a nemzeti piacra való bejutását akadályozó intézkedés – Megengedhetetlenség – Igazolás – Hiány*
(EUMSZ 56. cikk)

(lásd: 135., 144., 149. pont)

5. *Szolgáltatásnyújtás szabadsága – A Szerződés rendelkezései – Hatály – A személygépkocsikra infrastruktúra-használati díjat kivető tagállami szabályozás – A nehéz tehergépjárművekre kivetett úthasználati díjak – Más tagállamban letelepedett fuvarozókkal szembeni eltérő bánásmód – E díj ellentételezésében részesülő nemzeti fuvarozók – A külföldi fuvarozók számára kedvezőtlen helyzet – Megengedhetetlenség*
(EUMSZ 92. cikk)

(lásd: 141., 143., 161., 162. pont)

Összefoglalás

A szövetségi utak személygépkocsival történő használatára jogosító német matrica ellentétes az uniós joggal

A Bíróság nagytanácsa 2019. június 18-án hozott Ausztria kontra Németország (C-591/17) ítéletében az Osztrák Köztársaság által az EUMSZ 259. cikk alapján indított kötelezettségszegési kereset folytán megállapította, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság – mivel személygépkocsikat terhelő infrastruktúra-használati díjat vezetett be, és ezzel egy időben a Németországban nyilvántartásba vett járművek üzembentartói javára legalább a befizetett díjjal egyenértékű gépjárműadó-mentességet biztosított – nem teljesítette az EUMSZ 18., EUMSZ 34., EUMSZ 56. és EUMSZ 92. cikkből eredő kötelezettségeit. A keresete alátámasztása érdekében az Osztrák Köztársaság négy kifogást hoz fel a szóban forgó nemzeti szabályozással kapcsolatban, amelyet ugyan elfogadtak, de még nem lépett hatályba. Az első és a második kifogás az EUMSZ 18. cikknek – egyrészt az infrastruktúra-használati díj és a Németországban nyilvántartásba vett járműveket megillető gépjárműadó-mentesség együttes hatásából, másrészt az infrastruktúra-használati díj szabályozásából és alkalmazásából eredő – megsértésén alapul. A harmadik kifogás az EUMSZ 34. és EUMSZ 56. cikknek az első és második kifogás keretében vitatott intézkedések összessége általi megsértésén alapul. A negyedik kifogás az EUMSZ 92. cikknek az infrastruktúra-használati díj és a Németországban nyilvántartásba vett járműveket megillető gépjárműadó-mentesség együttes hatása általi megsértésén alapul.

Az EUMSZ 18. cikknek a vitatott nemzeti intézkedések együttes hatásából eredő megsértésére alapított, első kifogásról szólva a Bíróság, miután megállapította, hogy mind időbeli, mind tárgyi szempontból annyira szoros kapcsolat áll fenn a vitatott nemzeti intézkedések között, amely igazolja az uniós jog szempontjából való együttes értékelésüket, kimondta, hogy azok állampolgárságon alapuló eltérő bánásmódot vezetnek be. E tekintetben a Bíróság a vitatott díj kivetéséről szólva többek között megállapította, hogy a német autópályák valamennyi használója köteles megfizetni az infrastruktúra-használati díjat, függetlenül a járműük nyilvántartásba vételi helyétől. Ugyanakkor a Németországban nyilvántartásba vett járművek üzembentartói legalább az általuk fizetendő díjnak megfelelő összegű gépjárműadó-mentességben részesülnek, így e díj gazdasági terhe *de facto* csupán a Németországtól eltérő tagállamban nyilvántartásba vett

járművek üzemeltetőire és vezetőire hárul. A vitatott nemzeti intézkedések együttese nyomán tehát a Németországtól eltérő tagállamban nyilvántartásba vett járművek német autópályákat használó üzemeltetői és vezetői az ezen autópályák használatát illetően kedvezőtlenebb bánásmódban részesülnek, mint a Németországban nyilvántartásba vett járművek üzemeltetői, jóllehet e használat szempontjából összehasonlítható helyzetben vannak. E különbség a Bíróság álláspontja szerint valójában ugyanahhoz az eredményhez vezet, mint az állampolgárságon alapuló eltérő bánásmód.

Márpedig a Bíróság emlékeztetett arra, hogy a gépjárműadók bevezetésekor a tagállamoknak oly módon kell tiszteletben tartaniuk többek között az egyenlő bánásmód elvét, hogy az ezen adók alkalmazására vonatkozó részletes szabályok ne képezzék hátrányos megkülönböztetés eszközét.

Igaz, hogy a tagállamok szabadon választhatják meg nyilvános infrastruktúrájuk finanszírozási módját, és ennek keretében módosíthatják közúti infrastruktúrájuk finanszírozási rendszerét, amennyiben e módosítás tiszteletben tartja az uniós jogot, ideértve a hátrányos megkülönböztetés EUMSZ 18. cikkben foglalt tilalmát. Ugyanakkor a Bíróság megállapította: a jelen ügy tárgyát képező ellentételezési mechanizmus hátrányosan megkülönböztető a Németországtól eltérő tagállamokban nyilvántartásba vett járművek üzemeltetőivel és vezetőivel szemben, mivel a Németországi Szövetségi Köztársaság nem tudta bizonyítani, hogy az említett mechanizmus az e tagállam által kitűzött – az infrastruktúra adóból való finanszírozásának rendszeréről a valamennyi felhasználó általi finanszírozás rendszerére való áttérésre irányuló – célnak felel meg, ugyanis az e tagállam által bevezetett gépjárműadó-csökkentés azzal a következménnyel jár, hogy a Németországban nyilvántartásba vett járművek üzemeltetői gyakorlatilag mentesülnek az infrastruktúra-használati díj alól.

Az EUMSZ 18. cikknek az infrastruktúra-használati díj szabályozásából és alkalmazásából eredő megsértésére alapított, második kifogásról szólva a Bíróság kimondta: az a körülmény, hogy egyes szabálysértések olyan tényállási elemei, mint a díj hiányos megfizetése vagy helytelen információ nyújtása, csak a Németországtól eltérő tagállamokban nyilvántartásba vett járművek üzemeltetői és vezetői tekintetében állapíthatók meg, nem támasztja alá az Osztrák Köztársaság azon állítását, miszerint e rendelkezések főként ez utóbbiakat érintik. Valamint a Németországtól eltérő tagállamban nyilvántartásba vett járművet használó szabálysértőkkel szemben kiszabott bírságok megfizetésének biztosítására irányuló cél, amelyet az a lehetőség követ, hogy e szabálysértőktől biztosíték fizetése követelhető, igazolja az ebből eredő, e szabálysértők és a Németországban nyilvántartásba vett járművet használó szabálysértők közötti eltérő bánásmódot; ezen intézkedés e célra tekintettel arányos.

Az EUMSZ 34. és EUMSZ 56. cikk megsértésére alapított, harmadik kifogásról szólva a Bíróság kimondta: a vitatott nemzeti intézkedések akadályozhatják a más tagállamokból származó termékek német piacra való belépését. Azon infrastruktúra-használati díj ugyanis, amely ténylegesen csupán az ezen árukat szállító járműveket terheli, megnövelheti a szállítási költségeket, és ezért a termékek árát, befolyásolva azok versenyképességét.

A Bíróság megállapította továbbá: a vitatott nemzeti intézkedések akadályozhatják a szolgáltatások Németországtól eltérő tagállamból származó nyújtóinak és igénybevevőinek a német piacra való belépését. Az infrastruktúra-használati díj ugyanis a vitatott nemzeti intézkedések részét képező gépjárműadó-mentesség miatt vagy növelheti az e szolgáltatásnyújtók által Németországban nyújtott szolgáltatások költségét, vagy pedig megemelheti azt a költséget, amelyet a szolgáltatások ezen igénybevevőinek az e tagállamba, a szolgáltatás ottani igénybevételéért való utazás jelent.

Végül az EUMSZ 92. cikk megsértésére alapított, negyedik kifogásról szólva a Bíróság kimondta: a vitatott nemzeti intézkedések – mivel a valamennyi fuvarozó által fizetendő infrastruktúra-használati díjban megtestesülő új terhet teljes mértékben ellentételezik a legalább a befizetett díjjal egyenértékű gépjárműadó-mentességgel, amelyben a német fuvarozók részesülnek, a külföldi fuvarozók pedig nem – azt eredményezik, hogy a külföldi fuvarozók helyzetét számukra kedvezőtlenül módosítják a német fuvarozók helyzetéhez képest. Ezért a vitatott nemzeti intézkedések az EUMSZ 92. cikkel is ellentétesek.